

RAPORTUL
COMISIEI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ
DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII DE VEST DIN TIMIȘOARA
PE ANUL 2024

Comisia de Etică și Deontologie Universitară din UVT (în continuare, CEDU) își desfășoară activitatea în concordanță cu principiile de etică și integritate asumate de către Universitatea de Vest din Timișoara, ca organism autonom și, totodată, responsabil în plan social, fapt pus în valoare prin participarea UVT la viața culturală și intelectuală a orașului, cu reverberații naționale și europene.

Misiunea CEDU din UVT este de a asigura aplicarea dispozițiilor Codului de Etică și Deontologie Universitară din Universitatea de Vest din Timișoara, cod supus în permanență revizuirilor și îmbunătățirilor cerute de evoluția și schimbările societății. CEDU a UVT funcționează având în vedere prevederile Legii învățământului superior, nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 319/2003 privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare, modificările obligatorii aduse de Ordinul Ministerului Educației nr. 6.869 din 30 septembrie 2024 și publicat în Monitorul Oficial nr. 990 din 3 octombrie 2024 precum și ale Cartei Universității de Vest din Timișoara. Prestigiul profesional și autoritatea morală sunt criteriile esențiale în alcătuirea și funcționarea CEDU a UVT, în acord cu Regulamentul de Organizare și Funcționare a acesteia așa cum a fost adoptat în ședința de Senat al UVT din 28.11.2024.

CEDU a UVT a avut pe durata anului 2024 următoarea componență:

Președinte – Prof. univ. dr. Mihaela-Alida TOMIȚĂ

Vicepreședinte – Conf. univ. dr. Florina POPA

Membrii CEDU UVT

- Prof. univ. dr. Gabriela MIRCEA
- Conf. univ. dr. Sorina VOICULESCU
- Conf. univ. dr. Daniela SUSAN-RESIGA
- Conf. univ. dr. Bogdan ALMAJAN
- Conf. univ. dr. Mircea DRAGAN,
- Conf. univ. dr. Bogdan TARA
- Lector univ. dr. Gabriel ALMASI
- Lector univ. dr. Silvia TRION
- Asistent univ. dr. Marius MITRACHE

Reprezentanții studenților OSUT

- Stud. Roxana-Elena MATEI
- Stud. Beatrice STANCIU

- Stud. Ecaterina CORBU
- Stud. Denisa Mihaela SUVEI

Secretar: Elena PREDA

În baza atribuțiilor CEDU a UVT, Comisia a desfășurat în anul 2024 mai multe tipuri de activități:

- A. analiza cazurilor înaintate conform regulamentului și procedurilor cunoscute de către membrii comunității academice a UVT;
- B. Propuneri și participarea activă la consultările cu privire la noul Regulament de Organizare și Funcționare a Comisiei de Etică și Deontologie Universitară;
- C. Participarea președintei Comisiei de Etică, prof. univ. dr. Mihaela-Alida Tomiță la lucrările Grupului de lucru al Consiliului Național al Rectorilor pentru redactarea *Ghidului de bune practici* pentru comportamente neadecvate;
- D. Participarea unor membri ai Comisiei de Etică la webinarul *Research Integrity and Ethical Use of AI*.

A. Comisia a dezbătut în ședințe statutare, desfășurate periodic, și a finalizat 4 cazuri, astfel:

- a) Două cazuri au fost discutate în mai multe ședințe statutare ale CEDU, analizându-se documentele depuse și fiind audiate în ședințe separate părțile implicate sau primind răspuns scris. În urma deliberării, s-a decis clasarea ca nefondate a celor două sesizări, Comisia ajungând la concluzia că nu există suficiente probe care să ateste faptul că se susțin afirmațiile comunicate prin sesizare de către petenți.
- b) Două cazuri finalizate prin hotărâri de sancționare, după cum urmează:
 - 1. Un caz finalizat prin Hotărârea CEDU nr 1/2024. La origine, Comisia de Etică și Deontologie Universitară din UVT a fost sesizată cu privire la existența unor abateri grave de la normele de comportament academic.

Sesizarea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 4 litera d); ale art. 9 literele b) și c); art. 27 literele c), d) și e) din *Codul de etică și deontologie universitară*, și a fost însoțită de depunerea unei copii a corespondenței electronice prin care persoana reclamată a adresat expresiile cu privire la care se afirmă că au caracter calomnios.

CEDU a analizat în cadrul a 4 întâlniri de lucru aspectele relevate în sesizare, fiind invitați, în acest sens, membri ai Consiliului Facultății, ai conducerii departamentului și ai conducerii UVT.

În urma deliberării, ținând seama de conținutul Sesizării, raportat la probele administrate în cauză, CEDU a apreciat că maniera în care persoana reclamată s-a exprimat încalcă exigențele legii, precum și principiile de etică universitară, utilizând expresii inadecvate, susceptibile să lezeze drepturile personale nepatrimoniale ale membrilor Consiliului, fiind de natură să aducă atingere și chiar să știrbească prestigiul mediului universitar.

În temeiul art. 7 alin. (1) litera a) din Regulamentul CEDU, raportat la art. 172 alin. (3) litera a) din Legea 199/2023, Comisia a hotărât în acest caz aplicarea sancțiunii AVERTISMENT SCRIS.

2. Un caz finalizat prin Hotărârea CEDU nr 2/2024.

Comisia a avut la bază o sesizare formulată de către un grup de 12 studenți, împotriva unui cadru didactic, căruia i s-au reproșat abateri de la normele de comportament academic, didactice, respectiv de la principiul colegialității.

Cadrului didactic i s-au mai reproșat expresiile folosite în comunicarea cu studenții, faptul că nu respecta orarul și că nu era predat corect conținutul disciplinei de studiu.

În acest context, Comisia de Etică a audiat în ședințele sale o parte dintre studenții semnatori ai sesizării și a analizat documentele solicitate și primite de la conducerea facultății.

CEDU a luat act de faptul că studenții au formulat o petiție cu conținut similar sesizării, pe care au adresat-o Consiliului Facultății, și că, la rândul său, cadrul didactic prin intermediul unui avocat a comunicat acestui Consiliu un memoriu însoțit de acte doveditoare.

Comisia de Etică a citat cadrul didactic, invitându-l să se prezinte în cadrul unei ședințe pentru a-și expune punctul de vedere la cele sesizate de către studenți.

Cadrul didactic reclamat a transmis Comisiei de Etică prin avocat o cerere de clasare a sesizării la care a atașat sesizări anterioare, dar și declarații ale unor studenți.

Comisia de Etică a decis admiterea în parte a sesizării reținându-se ca fiind fondate plângerile studenților cu privire la conduita academică manifestată de cadrul didactic reclamat, la adresa acestora, inclusiv din perspectiva modului în care li se adresează în cadrul desfășurării activităților didactice.

Totodată, Comisia a reținut și faptul că cadrul didactic reclamat a nesocotit dispozițiile art. 27 literele d): „Constituie încălcări ale principiului colegialității: (...) d) discreditarea unui coleg, a ideilor, ipotezelor sau a rezultatelor cercetărilor acestuia”) și, respectiv, e): „Constituie încălcări ale principiului colegialității: (...) e): formularea în fața studenților a unor comentarii deplasate la adresa pregătirii profesionale, a ținutei morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui membru al comunității academice”.

De asemenea, Comisia de Etică a considerat că nu poate fi reținută ca plauzibilă, respectiv întemeiată apărarea potrivit căreia anonimizarea datelor petenților din sesizare ar fi avut drept consecință încălcarea dreptului la apărare a cadrului didactic reclamat.

În urma deliberărilor CEDU a decis în temeiul art. 7 alin. (1) litera a) din *Regulamentul CEDU*, raportat la art. 172 alin. (3) litera a) din Legea 199/2023 să aplice sancțiunea AVERTISMENT SCRIS.

Ambele cazuri finalizate cu hotărâri de sancționare au urmărit să se pronunțe exclusiv în privința componentei neetice a respectivelor manifestări profesionale, fapt pentru care cazurile au fost

dezbatute în multiple ședințe, audiind atât cadrele didactice și studenții implicați în mod direct, cât și martorii relevanți.

Comisia de Etică a mai primit un număr de alte 10 sesizări, dintre care una a fost retrasă, una a fost declarată inadmisibilă pentru că nu a respectat ROF al acesteia, și alte opt în curs de soluționare.

B. Participarea activă la consultările cu privire la noul Regulament de Organizare și Funcționare a Comisiei de Etică și Deontologie Universitară;

Ca urmare a intrării în vigoare a Ordinului Ministerului Educației nr. 5.869 din 30 septembrie 2024, pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, publicat în Monitorul Oficial Nr. 990 /03.10.2024, CE/OU a formulat mai multe propuneri de modificare a *Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de Etică și Deontologie Universitară din cadrul U.V.T.*, care au fost aprobate de către Senatul U.V.T.

C. Participarea președintei Comisiei de Etică, prof. univ. dr. Mihaela-Alida Tomiță la lucrările Grupului de lucru al Consiliului Național al Rectorilor pentru redactarea Ghidului de Bune Practici pentru comportamente neadecvate

Membrii Comisiei de Etică au avut o serie de propuneri în ceea ce privește redactarea Ghidului de Bune Practici pentru comportamente neadecvate în cadrul instituțiilor de învățământ superior din România.

D. Participarea unor membri ai Comisiei de Etică la webinarul *Research Integrity and Ethical Use of AI*

În data de 13 decembrie 2024, ora 19 (ora României) a avut loc sub egida International Center for Academic Integrity - ICAI webinarul cu titlul *Research Integrity and Ethical Use of AI*.

Acest webinar a avut drept subiect cerințele de integritate în toate domeniile de cercetare în contextul utilizării actuale a IA și s-a concentrat pe modul în care considerațiile etice pe care trebuie să le urmeze toți cercetătorii au fost afectate de creșterea disponibilității instrumentelor AI.

Prezentarea s-a ocupat și de preocupările actuale de integritate academică și de cercetare precum transparența, consimțământul informat, confidențialitatea datelor, colectarea datelor autentice și acuratețea utilizării sursei.

Scopul acestei întâlniri a fost să crească gradul de conștientizare cu privire la problemele actuale de integritate și să ajute cercetătorii (studenți și profesori) să dezvolte cele mai bune practici în deciziile etice folosind AI.

E. Puncte de vedere ale CEDU pentru răspunsuri instituționale ale U.V.T.

CEDU a înaintat conducerii U.V.T., mai multe puncte de vedere în vederea formulării răspunsurilor instituționale, ca urmare a solicitărilor primite din partea unor instituții de presă și a altor organisme/instituții de la nivel național.

Președinte al Comisiei de Etică și Deontologie Universitară din UVT,

17.02.2025

Prof. univ. dr. Mihaela-Alida TOMIȚĂ

